

GELEZEN

In deze rubriek worden artikelen en boeken besproken die recent zijn uitgebracht en bij het VOBC LVG zijn in te zien of, als het om artikelen gaat, zijn op te vragen.

Twint, B. & Kouwen, B. van (2011). *De affectief bewuste benadering: Het op maat begeleiden van mensen met een verstandelijke beperking.* Amsterdam: Uitgeverij Boom Nelissen. ISBN: 978 90 2440 064 5.

Wat doe je met gevoelens van irritatie, boosheid, agressie in de omgang met mensen met een verstandelijke beperking? De Affectief Bewuste Benadering (ABB) kan dan uitkomst bieden. De auteurs geven nuttige tips om in alledaagse begeleidingssituaties adequaat met de eigen en andermans (de cliënt) emoties om te gaan. Het voorhouden van een spiegel, het reflecteren op het eigen denken en handelen zijn hierbij belangrijke elementen. Kennis van de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van mensen in het algemeen en van de cliënt in het bijzonder (hoe lopen deze ontwikkelingsniveaus mogelijk uit de pas bij de cliënt?) is hierbij onontbeerlijk. De auteurs weten dit helder uiteen te zetten.

In het tweede deel van het boekje, over de drie pijlers van de ABB, lijken de auteurs wat los te komen van hun praktische, informatieve toon van het eerste deel. In het uitwerken van de ABB-pijler: (i) Expressed Emotion; (ii) relationele vaardigheden en (iii) de systeembenadering, worden Maslow en Rogers erbij gehaald om hun argumenten kracht bij te zetten. En daarmee wordt het verhaal m.i. minder concreet en duidelijk. Een teveel aan Expressed Emotion (EE) is niet goed, een te weinig ook niet. Gaat dit niet voor veel zaken in dit leven op? Begrippen als empathie en congruentie hebben nu eenmaal een hoog abstractiegehalte en om deze begrippen een praktische invulling te geven wordt al snel een beroep gedaan op minder concreet en soms wat wollig taalgebruik. De beschrijving van 'paralleprocessen' (blz. 84) is hiervan een voorbeeld. Kortom, de ABB is een leesbaar en nuttig boekje, vooral als de auteurs dicht bij de praktijk blijven. Maar misschien heeft de auteur van dit stukje de zestiger jaren van de vorige eeuw te bewust meegemaakt.

AP

Nieuwenhuijzen, M. van (2010), *De (h)erkenning van jongeren met een lichte verstandelijke beperking.* Amsterdam: Uitgeverij SWP. ISBN: 978 90 8850 154 8.

Dit boekje is de schriftelijke neerslag van de lectorale rede die Maroesjka van Nieuwenhuijzen 4 november 2010 uitsprak bij aanvaarding van het ambt van lector 'Gehandicaptenzorg en Jeugdzorg' aan het cluster Social Work & Toegepaste Psychologie van de Hogeschool Leiden. Dit lectoraat is ingesteld door het Expertisecentrum van de William Schrikker Groep en de Hogeschool Leiden. Maroesjka houdt een stevig pleidooi voor integrale zorg om de vaak complexe problematiek van jongeren met LVB het hoofd te kunnen bieden. Maar ook is er meer kennis nodig over de achtergrond van hun (gedrags)problemen.

LVB-zorg is niet langer voorbehouden aan de (L)VG-sector. De reguliere Jeugdzorg, de Gesloten Jeugdzorg, de Jeugd-GGZ krijgen steeds vaker met jongeren met LVB-problematiek te maken. Vroegtijdige onderkenning van deze problematiek is daarom noodzakelijk. Daarvoor zijn geschikte screenings- en diagnostische instrumenten nodig die zowel op de cognitieve als op de sociaal-adaptieve problemen gericht zijn. Het onderzoek naar sociale informatieverwerking is in dit kader relevant en krijgt met het lectoraat een praktisch vervolg. De volgende onderzoekslijnen worden

hierbij onderscheiden: (i) kenmerken en ontstaan van gedragsproblemen; (ii) diagnostische instrumenten; en (iii) specifieke begeleiding en behandeling.

Het lectoraat van Maroesjka is een mooi voorbeeld hoe een wetenschappelijke onderzoekslijn, gebaseerd op het Sociaal Informatie Verwerkingsmodel, een praktisch vervolg krijgt. De handen gaan uit de mouwen met o.a. het ontwikkelen van een diagnostisch instrument om sociale adaptatie te meten (i.s.m. de Bascule in Duivendrecht). En passant wordt binnen het HBO-onderwijs aandacht besteed aan LVB-problematiek en de opgedane kennis wordt ook door het Expertisecentrum William Schrikker intern en extern uitgezet. Kortom, het boekje bruist van de daadkracht van Maroesjka en het lectoraat lijkt dan ook op haar lijf geschreven. Nu maar hopen dat ook met betrekking tot de onderzoekslijnen er sprake zal zijn van een integrale aanpak. Ook op andere plekken in het land is er immers onderzoek gaande gericht op de diagnostiek en behandeling van cognitieve en sociaal adaptatieve vaardigheden van LVB-jeugdigen. Wij houden het in de gaten.

AP